

ENERGIDEPARTEMENTET
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Ref.:
25/00588-2 / 2.3.2

Dato:
30.04.2025

Saksbehandler:
Camilla K. M. Winterstad

DSA sin kommentar til høring av forslag til forskrifter under havbunnsmineralloven (deres ref. 25/243)

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) har mottatt høring av forslag til forskrifter under havbunnsmineralloven, deres ref. 25/243, datert 05.02.2025. Høringen omfatter forslag til tre ulike forskrifter, og DSA kommenterer på høringen av forslag til forskrift til havbunnsmineralloven. DSA påpeker at forurensere har plikt til å søke om tillatelse etter forurensningsloven for virksomhet som kan medføre radioaktiv forurensning, slik som radioaktive utslipp og/eller håndtering av radioaktivt avfall. Dersom aktiviteten medfører radioaktivt avfall, er virksomheten ansvarlig for å finne egnede håndteringsløsninger for avfallet for håndtering av avfallet. I en tillatelse etter forurensningsloven vil DSA stille krav om anvendelse av beste tilgjengelig teknologi/teknikk (BAT) slik at utslipp av radioaktive stoffer og/eller produksjon av radioaktivt avfall blir minst mulig. En søknad om tillatelse fra DSA må blant annet inneholde en miljørisikovurdering samt en plan for måling av radioaktive utslipp og miljøovervåking av området for aktiviteten.

DSA viser til Energidepartementets høring datert 05.02.2025. Høringen gjelder forslag til tre ulike forskrifter under havbunnsmineralloven:

- forslag til forskrift til havbunnsmineralloven kapittel 8 om erstatning til norske fiskere
- forslag til forskrift om havbunnsmineralregisteret
- forslag til forskrift til havbunnsmineralloven

Frist for å komme med uttalelsene til høringen er satt til 30.04.2025.

DSA er fag- og forvaltningsmyndighet på området strålevern, atomsikkerhet og ikke-spredning, radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall.

DSA har ingen kommentarer til forslag til forskrift til havbunnsmineralloven kapittel 8 om erstatning til norske fiskere og forslag til forskrift om Havbunnsmineralregisteret.

Høringsuttalelse fra DSA til forslag til forskrift til havbunnsmineralloven

DSA kan ikke se at det foreligger noen kartlegging av radioaktivitet i eventuelle forekomster av havbunnsmineraler på norsk sokkel. Kunnskapen om naturen i dyphavet er generelt mangelfull, men den kunnskapen som allerede finnes peker på at det finnes særegent, sårbart og verdifullt marint miljø i områdene som er aktuelle for utvinning av havbunnsmineraler på norsk sokkel.

Postadresse *Postal address:*
Postboks 329 Skøyen
NO-0213 Oslo, Norway

T +47 67 16 25 00
F +47 67 14 74 07

Besøksadresse *Office:*
Grini næringspark 13
1361 Østerås, Norway

dsa.no
dsa@dsa.no

Swift address: UNBANOKK
Bankkonto *Bank account:*
8276 01 00494

IBAN: NO76 8276 01 00494
Org.nr.: 867 668 292

DSA ønsker å påpeke at det kan forekomme naturlig forekommende radioaktive stoffer i forbindelse med havbunnsmineraler på norsk sokkel. Vi mener derfor at det er sannsynlig at aktivitet som prøvetaking, leting, forskning og utvinning av mineraler fra havbunnen vil kunne medføre fare for radioaktiv forurensning, produksjon av radioaktivt avfall og fare for eksponering av radioaktiv stråling for mennesker.

Virksomheter som prosesserer råmaterialer fra havbunnen som inneholder naturlig forekommende radioaktive stoffer kan i prosessen oppkonsentrere de radioaktive stoffene slik at konsentrasjonen blir så høy at det er krav om tillatelse etter forurensningsloven § 11 for utslipp av radioaktive stoffer og håndtering av radioaktivt avfall, jf. forskrift om forurensningslovens anvendelse på radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall §§ 4 og 5.

Det følger av avfallsforskriften § 16-7 at radioaktivt avfall skal leveres til en virksomhet som har tillatelse til å håndtere den type avfall. Dersom prøvetaking, leting, forskning og/eller utvinning av havbunnsmineraler medfører radioaktivt avfall er virksomheten ansvarlig for at det finnes egnede løsninger som er godkjent av DSA, for håndtering av denne type avfall. Dagens kapasitet for å håndtere radioaktivt avfall i Norge er under stort press, og det er begrenset mottakskapasitet for å håndtere nye fraksjoner av radioaktivt avfall. Produksjon av nye fraksjoner av radioaktivt avfall fordrer at det finnes egnet mottak med kapasitet til å håndtere dette avfallet.

I en tillatelse etter forurensningsloven vil DSA stille krav om anvendelse av beste tilgjengelig teknologi/teknikk (BAT) slik at utslipp av radioaktive stoffer og/eller produksjon av radioaktivt avfall blir minst mulig. En søknad om tillatelse må blant annet inneholde en miljørisikovurdering samt en plan for måling av radioaktive utslipp og miljøovervåking av området for aktiviteten.

En eventuell utvinning av havbunnsmineraler på norsk sokkel befinner seg nå i en tidlig fase med mulig prøvetaking, forskning og kartlegging. For å sikre at regelverket til enhver tid understøtter utviklingen i næringen må regelverket kontinuerlig utvikles. Etter hvert som hvilke aktiviteter som eventuelt vil bli aktuelle og hvilken teknologi som eventuelt vil tas i bruk blir kjent, vil det kunne bli nødvendig med endringer i regelverket for å sikre trygg, sikker og forsvarlig ivaretagelse av menneskers helse og miljø.

Med hilsen

Hilde Knapstad
seksjonssjef

Camilla K. M. Winterstad
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.